

By- og Landskabsstyrelsen v/ Miljøcenter Århus
Lyseng Allé 1
8270 Højbjerg

Rødovre, den 5. marts 2010

Vedr. Høring af VVM-redegørelse: Nationalt testcenter – for vindmøller ved Østerild

I forbindelse med at Miljøministeriet, By- og Landskabsstyrelsen v/ Miljøcenter Århus har udsendt ovenstående VVM-redegørelse i høring i tilknytning til forslag til lov om etablering af nationalt testcenter for store vindmøller ved Østerild, har Danmarks Jægerforbund følgende kommentarer:

Generelt:

Danmarks Jægerforbund er som udgangspunkt for alternative energiformer som vindenergi. Jægerforbundet bifalder, at Danmark i 2020 skal have dækket 30 procent af sit energiforbrug med vedvarende energi, som f.eks. vindenergi og har dermed en grundlæggende forståelse for, at det kræver opstilling af nationale testcentre for at kunne undersøge og afprøve de mest effektive vindmøller.

Jægerforbundet mener dog samtidigt, at vindmøller bør opsættes under størst mulig hensynstagen til naturen og anser generelt VVM-redegørelsen for værende utilstrækkelig. Redegørelsen er præget af hastværk, hvorfor den mange steder ikke indeholder de fornødne oplysninger.

Den altafgørende viden om de meteorologiske forhold, der sammenholdt med landskabsgeografien udgør beslutningsgrundlaget for omfanget af skovrydningen mangler, og foreligger ikke før slutningen af 2010. For Danmarks Jægerforbund virker det ikke troværdigt med en redegørelse, der skal vurdere virkningerne på miljøet på et endnu ikke eksisterende grundlag.

I det nedenstående er blot kommenteret på et fåtal af VVM-redegørelsens mangler.

Vedr. 3. afsnit Vurdering af de miljømæssige konsekvenser på lokalt niveau, 3a Opstillingsområdet og det omgivende landskab:

ad s. 60-61 Jægerforbundet henstiller til, at rydningen af det store skovareal sker så skånsomt og langsomt som muligt af hensyn til dyre- og plantelivet i skoven. For at tilgodese ikke bare fuglenes ynglesæson, men også pattedyrenes bør den maskinelle rydning tidligst ske om efteråret og forsætte henover vinteren. Allerede primo 2012 angiver VVM-redegørelsen at alle uønskede træer skal være skovet. Jægerforbundet finder den angivne tidshorisont forudsætter et for hurtigt rydningsforløb og frygter, at dyr og fugle lider for stor overlast.

*Vedr. 3. afsnit Vurdering af de miljømæssige konsekvenser på lokalt niveau,
3c Overordnet beskrivelse af det naturmæssige og biologiske indhold i området:*

ad s. 64 I henhold til Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter kræves der en konsekvensvurdering af, hvorvidt et projekt kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Som minimum bør denne vurdering indeholde en nøje gennemgang af evt. påvirkninger for hver enkelt art og naturtype på udpegningsgrundlaget i de omfattede Natura2000-områder. Dette er *ikke* tilfældet i VVM-redegørelsen, som Jægerforbundet dermed ikke finder kvalificerende. Sine steder er redegørelsen decideret divergerende, f.eks. når der vedr. møllerne evt. indflydelse på gæs og svaner er anført, at "møllerne kan virke som barriere for gæs og svaner på deres daglige træk mellem overnatnings- og fourageringsområderne. I det aktuelle tilfælde vurderes barrierevirkningen dog at være begrænset, fordi opstillingslinjen ikke står på tværs af den normale flyveretning ved ind- og udflyvningen til fuglenes foretrukne overnatningspladser ved Vejlerne".

Dette står i skærende kontrast til kortet s. 85, hvor møllerne tydeligvis er placeret på tværs af flyveretningen for dagtrækkende landfugle.

*Vedr. 3. afsnit Vurdering af de miljømæssige konsekvenser på lokalt niveau,
3e Arealforvaltning og naturpleje:*

add s. 78 I VVM-redegørelsen er det anført, at der skal foretages en naturpleje af det ryddede område for at fastholde det åbne landskab. En landskabsplan skal udarbejdes og som en del af den, eller et tillæg hertil, er en strategi- og en handleplan nødvendig. Jægerforbundet finder, at der helt klart skal foreligge en detaljeret plejeplan for området med mål for den ønskede naturtilstand samt med angivelse af, hvordan man vil opnå disse, inden man påbegynder rydningen. Når man i Danmark forvalter natur på statens arealer, så skal der udarbejdes plejeplaner. Så længe der ikke foreligger en sådan plan, har man ingen viden om, hvilken natur der vil træde i stedet for den ryddede skov, hvilket bør være en forudsætning for igangsætning af et så stort og omfangsrigt projekt.

*Vedr. 3. afsnit Vurdering af de miljømæssige konsekvenser på lokalt niveau,
3f Påvirkning af natur og miljø:*

add s. 82 Genskabelse af et åbent landskab med klithede og andre lysåbne naturtyper er planen for det ryddede skovområde. Det er anført, at "*ud fra hvad der er vindteknisk muligt, se afsnit 1, kan man efterlade en vis mængde krat – egekrat eller andet buskads i udvalgte områder som et landskabselement, der vil få betydning som skjul for en række dyr; for eksempel kronvildtet*". Vildtet skal have mulighed for skjul og læ det kommende åbne land. Bevarelse af krat og større grupper af træer i lavninger er en af mulighederne for at efterkomme dette, men er muligvis ikke tilstrækkeligt. Specielt for kronvildtet er der et stort behov for ro.

add s. 83 Jægerforbundet nærer stor tvivl om omfanget af sandflugt efter rydningen. Ganske vist er der et netværk af rødder fra de fældede træer, som til en vis grad vil holde på sandet, men dette netværk er jo ikke fuldstændigt. Der vil være steder med løsere jord uden rodnet, hvor vinden hurtigt kan få lavet store vindshuller og flytte betragtelige mængder sand. Desuden indeholder den sandede jordbund under plantagerne en frøpulje af de nuværende uønskede træarter. De ønskede dværgbuskarter vil forhåbentlig indvandre, men det vil ske uhyre langsomt grundet jordbundens beskaffenhed og vejrforholdene. Jægerforbundet forestiller sig at en retableringsplan med både plantning og såning af de ønskede klithedeplanter, dels vil

holde på den sandede jord og dels medvirke til, at klitheden bliver genetableret meget hurtigere.

add. s 83 I VVM-redegørelsen nævnes det, at en stor kronvildtbestand kræver store arealer med dække/skjul. Men i forhold til påvirkningen af kronvildtet står der blot, at: *"hvis forvaltningen af området tilpasses hertil, vil det små-kuperet landskab bestående af klitter, heder, moser, kær, krat, søer, overdrev, skove og græssede enge og marker være ideelt"*. Andetsteds i VVM-redegørelsen nævnes det, at der ikke må være træer på over 3 m i vindfeltområdet, og dermed næppe noget der kan kaldes skov. Jægerforbundet finder redegørelsen misvisende og meget ufuldstændig. Skovrydningernes påvirkninger på kronvildtet er slet ikke behandlet, ligesom det heller ikke gør sig gældende for nogle af de andre almindelige dyrearter med tilknytning til skov som f.eks. ræv, råvildt, grævling og egern. Dette mener Jægerforbundet er helt uacceptabelt, henset til at der i netop det omhandlede område er en fast kronvildtbestand på ikke under 250 dyr.

Vedr. 3. afsnit Vurdering af de miljømæssige konsekvenser på lokalt niveau, 3k Andre forhold:

add. s. 179 I afsnittet om andre forhold er nævnt, at den eksisterende skydebane har ansøgt om udvidelse, hvilket kan være problematisk, da højden på de nødvendige støjvolde kan skabe uønsket turbulens. Jægerforbundet vil påpege at skydebaner, der i øvrigt som oftest er placeret i området der er uinteressante som beboelsesområder, er under hårdt pres i øjeblikket, idet der hele tiden kommer forslag til nedlæggelser. For jægerne er skydebaner uhyre vigtige til træning af deres skydefærdigheder. Miljøministeren har en forpligtelse til at sikre jægerne træningsmuligheder, hvorfor en evt. nedlæggelse netop her er dybt bekymrende. Den primære årsag til nedbringelsen af antallet af anskudninger er netop forberedelse til jagten ved forbedring af skydefærdigheder på skydebane.

Det vil være helt oplagt at fastholde og sikre den ønskede udbygning af skydebanen i netop dette område henset til den støjpåvirkning en skydebane har på omgivelserne og hvor der netop i forvejen er planer om opsætning af støjende vildmøller. Jf. aftale med Friluftsrådet, så bør støjende aktiviteter samles for derved at udgøre mindst gene for omgivelserne. Det er derfor et meget vigtigt og rimeligt ønske, at skydebanen opretholdes i området.

Vedr. 3. afsnit Vurdering af de miljømæssige konsekvenser på lokalt niveau, 3l Afværgeforanstaltninger, manglende viden og overvågning:

add. s. 185 Danmarks Jægerforbund finder afsnittet om afværgeforanstaltninger alene i forhold til natur- og landskabsforhold helt utilstrækkeligt. Ved rydning af 800-1200 ha skov er der en stor bestand af dyr og fugle som skal tilgodeses. At udsætte rydningen til uden for fuglenes ynglesæson er kun ét eneste bud på en afværgeforanstaltning, men hvad med de resterende dyrearter i skoven? Hvordan undgås traktose m.v.?

add. 185 vedr. manglende viden og anbefalinger ønsker Jægerforbundet at afslutte med at nævne, at der helt mangler viden om vindmøllernes påvirkning af landpattedyr. Det vækker stor undren, at man fokuserer alene på fuglevildtet, muligt med begrundelse i de internationale direktiver for disse. Men naturen består jo også af pattedyr, hvorfor det er dybt kritisabelt, at disse kun nævnes perifert i forhold til kronvildtet. Øvrige vildtarter – herunder også de ikke-jagtbare – er i dag og bør forsat være en integreret del af naturen i området.

Jægerforbundet finder, at en der skal iværksættes en undersøgelse af vindmøllers påvirkning af landpattedyr i relation til den massive støjpåvirkning i forbindelse med etablering af et evt. nationalt testcenter for store vindmøller ved Østerild og at undersøgelsen udføres af faglige eksperter, der har et indgående kendskab til hjortevildt. Jægerforbundet stiller gerne ekspertise til rådighed for et samarbejde.

Danmarks Jægerforbund har et stort ønske om, at VVM-redegørelsen gennemarbejdes på ny, så der foreligger en kvalificeret og reel vurdering af de store vindmøllers påvirkning på miljøet i Thy.

Med venlig hilsen
Danmarks Jægerforbund

Ole Roed Jakobsen
Formand